

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

бакалавр

(освітній ступінь)

Кафедра економіки будівництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

архітектурного

 /В.А. Кашенко /
« 30 » 06 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Основи економіки будівництва

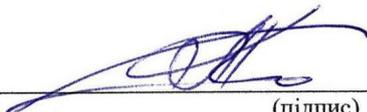
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування

Розробник:

Кіщенко Т.Є., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки будівництва

протокол № 10 від « 30 » 06 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

/С.П Стеценко/

Схвалено гарантом освітньої програми «Архітектура та містобудування»

Гарант ОП

(підпис)

/Л.Ю.Брідня/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № від « » 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету		
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР		РГР	Конт. роб					
				Разом	Л	Лр									Пз	
				у тому числі												
191	Архітектура та містобудування	2,5	75	30	20	-	10	45	-	-	1	-	Екз.	VIII		

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни. Метою дисципліни є формування та засвоєння основних понять та категорій курсу; вивчення галузевих особливостей будівельного виробництва та їх впливу на результати діяльності будівельних підприємств, ефективність використання ресурсів, вартість будівельної продукції; ознайомлення з чинними законодавчими та нормативними актами, що регламентують порядок складання інвесторської кошторисної документації та правила розрахунку кошторисної вартості будівництва об'єктів різного функціонального призначення.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральні компетентності	
ІК-1	Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.
ІК-2	Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів природничих наук.
Загальні компетентності	
ФК-11	Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів природничих наук.
ФК-12	Здатність виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів.
Фахові компетентності	
ФКП7	Здатність прогнозувати кон'юнктуру ринку нерухомості і фінансування містобудівних програм, інформаційно-правову базу з питань економіки містобудування та міського господарства.
ФКП8	Здатність виконувати економічний аналіз у процесі розробки проектів планування забудови, благоустрою, реконструкції, утримання та експлуатації міських територій і об'єктів міського господарства, використовувати методи інвестиційної оцінки містобудівних об'єктів та міських територій, які підлягають реконструкції.
ФКП11	Володіння основами територіального планування, містобудівного зонування, планування території, архітектурно-будівельного проектування, моделювання, макетування та здатність брати участь в

	розробці проектної документації в цих областях.
СК04	Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

**Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в
результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Програмні результати
ПРН03	Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
ПРН04	Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.
ПРН06	Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.
ПРН09	Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, економічних, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.
ПРН15	Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні.
ПРН16	Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

Програма дисципліни.

Змістовий модуль 1.Ціноутворення в будівництві.

Лекція 1. Роль та місце капітального будівництва в системі економіки України.

Тема1.Будівництво як галузь матеріального виробництва.

Тема 2.Поняття продукції галузі будівництва.

Тема 3.Особливості будівельного виробництва, що впливають на вартість будівельної продукції.

Висновки.

Лекція 2. Інвестиційна діяльність в будівництві.

Тема1.Функціонально – елементний склад інвестицій.

Тема2.Структура капіталовкладень.

Тема3.Учасники інвестиційно – будівельного процесу.

Висновки.

Лекція 3. Система ціноутворення в будівництві.

Тема1.Складові системи ціноутворення в будівництві.

Тема2.Нормативна база системи ціноутворення в будівництві.

Тема 3. Поняття прямих витрат.

Висновки.

Лекція 4. Види кошторисної документації.

Тема 1. Локальний кошторисний розрахунок.

Тема 2. Об'єктний кошторисний розрахунок.

Тема 3. Зведений кошторисний розрахунок.

Висновки.

Лекція 5. Склад інвесторської кошторисної документації за стадійністю проектування.

Тема 1. Склад кошторисної документації на передпроектній стадії проектування.

Тема 2. Склад кошторисної документації на стадії проекту (робочого проекту).

Тема 3. Склад кошторисної документації на стадії робочої документації. 11

Висновки.

Лекція 6. Порядок складання кошторисної документації.

Тема 1. Схема складання кошторисної документації.

Тема 2. Послідовність визначення показників кошторисної вартості за кошторисними документами.

Висновки.

Лекція 7. Складання локального та об'єктного кошторисних розрахунків.

Тема 1. Правила розрахунку кошторисної вартості будівельних робіт. Розрахунок: прямих витрат, загальновиробничих витрат, кошторисної трудомісткості, кошторисної заробітної плати, кошторисної вартості будівельних робіт.

Тема 2. Складання об'єктного кошторису.

Тема 3. Особливості розрахунку показника одиничної вартості в об'єктному кошторисі.

Висновки.

Лекція 8. Складання зведеного кошторисного розрахунку.

Тема 1. Правила розрахунку кошторисної вартості будівництва.

Тема 2. Розрахунки за главами 1-12 зведеного кошторисного розрахунку.

Тема 3. Особливості розрахунку кошторисного прибутку та адміністративних витрат в зведеному кошторисному розрахунку.

Висновки.

Лекція 9. Договірні ціни на будівництво об'єктів.

Тема 1. Ціна тендерної пропозиції.

Тема 2. Види договірних цін.

Тема 3. Контракт на виконання робіт.

Висновки.

Лекція 10. Основні напрямки підвищення економічної ефективності архітектурно-планувальних рішень.

Тема 1. Вдосконалення об'ємно-планувальних рішень.

Тема 2. Вдосконалення конструктивних рішень.

Тема 3. Оцінка економічної ефективності проектних рішень.
Висновки.

Практичне заняття 1.

Ознайомлення студентів із варіантами, змістом, складом, метою, формою розрахунково-графічної роботи та термінами її виконання.

Практичне заняття 2.

Ознайомлення студентів із порядком складання локального кошторису на загальнобудівельні роботи за індивідуальними варіантами об'єктів промислового або цивільного будівництва з використанням укрупнених показників одиничної вартості та вихідних даних наведених в методичних вказівках.

Практичне заняття 3.

Ознайомлення студентів із порядком складання об'єктного кошторису за індивідуальними варіантами об'єктів промислового або цивільного будівництва з використанням укрупнених показників одиничної вартості та вихідних даних наведених в методичних вказівках.

Практичне заняття 4.

Ознайомлення студентів із порядком складання зведеного кошторисного розрахунку за індивідуальними варіантами об'єктів промислового або цивільного будівництва з використанням укрупнених показників одиничної вартості та вихідних даних наведених в методичних вказівках.

Практичне заняття 5.

Ознайомлення студентів з принципами та порядком складання пояснювальної записки до розрахунків в локальному, об'єктному та зведеному кошторисних розрахунках розрахунково-графічної роботи.

Індивідуальне завдання

Розрахунково – графічна робота «Розрахунок кошторисної вартості будівництва об'єктів різного функціонального призначення».

Метою розрахункової роботи з дисципліни «Основи економіки будівництва» є ознайомлення студентів архітектурних спеціальностей з видами, змістом, принципами, послідовністю складання інвесторської кошторисної документації та розрахунку кошторисної вартості будівництва об'єктів різного функціонального призначення за допомогою укрупнених показників.

Зміст розрахункової роботи – розрахунок за вихідними даними, у відповідності до варіанту, кошторисної вартості будівництва об'єктів різного функціонального призначення (в роботі представлені на вибір студентів - одноповерхова промислова будівля, п'ятиповерховий цегляний житловий будинок, чотирнадцятиповерховий житловий будинок з монолітного залізобетону, культурно-розважальний центр, школа, торгівельний центр) та розробка інвесторської кошторисної документації в складі: локального кошторису на загальнобудівельні роботи (дані для визначення вартості внутрішніх санітарно-

технічних, внутрішніх електромонтажних робіт, монтажу технологічного устаткування, пусконаладжувальних робіт, придбання устаткування наведені в табл. 4), об'єктного кошторису, Зведеного кошторисного розрахунку. Робота повинна бути оформлена у відповідності до прикладу, наведеному у методичних вказівках.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі підсумкового контролю захист індивідуальної роботи та екзамену відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекцій, практичних занять. Модульний контроль здійснюється під час індивідуальних занять під контролем викладача відповідно до планового модульного контролю, передбаченого робочою програмою. Форми контролю – усне опитування студентів, тести, захист розрахунково - графічної роботи. Підсумковий контроль – екзамен. Засоби контролю - екзаменаційні білети додаються до програми дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування проводиться за одним змістовим модулем.

Індивідуальне завдання підлягає захисту здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати задачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни «Основи економіки архітектури і будівництва» з формою контролю екзамен.

Поточне оцінювання		Екзамен	Сума балів
Змістовий модуль	Інд. робота		
40	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не

допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Організація будівельної діяльності: підручник / Р.Я. Зельцер, В.М. Погорельцев, Є.Р. Зельцер, О.А. Тугай. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. – 316 с.

Навчальні посібники:

1. Економіка будівельного підприємства : навчальний посібник / С.П. Стеценко, К.В. Ізмайлова та ін. К.: Ліра-К, 2022. – 508 с.

2. Економіка будівництва: навчальний посібник / О.М. Лівінський, А.Д. Єсипенко, Є.Р. Зельцер, О.Ю. Беленкова. – К.: УАН, «МП Леся», 2019. - 226 с.

3. Економіка проектування в будівництві: навчальний посібник / А.Ф. Гойко та ін. – К.: КНУБА, 2015. – 236 с.

4. Гойко А. Ф., Ізмайлова К. В., Куліков П.М. Економіка будівництва. Навчальний посібник / За загальною редакцією д.е.н., професора П.М. Кулікова - К.: КНУБА, 2013. - 139 с.

5. Гойко А.Ф. Складання кошторисної документації: методичні вказівки до контрольної роботи для студентів усіх спеціальностей напрямку підготовки 192 «Будівництво» посібник / К.В. Ізмайлова, О.С. Гриценко, О.Ю. Беленкова. - К : КНУБА, 2012. – 22 с.

6. Гойко А.Ф. Складання кошторисної документації за допомогою укрупнених показників: Навчальний посібник / Гойко А.Ф., Ізмайлова К.В., Гриценко О.С. та ін..- К : КНУБА, 2010. – 140 с.

Методичні роботи:

1. Кошторисні норми України «Настанова з визначення кошторисної вартості будівництва» - 2021р. - Режим доступу <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/koshtorysni-normy-ukrainy-nastanova-z-vyznachennia-vartosti-budivnytstva/>

2. Кіщенко Т.Є. Розрахунок кошторисної вартості будівництва об'єктів різного функціонального призначення: методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Основи економіки будівництва» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / Т.Є. Кіщенко. – К.: КНУБА, 2019. - 32 с.

3. Економіка будівництва: методичні вказівки до контрольної роботи / уклад.: К.В. Ізмайлова, О.Ю. Беленкова, О.С. Гриценко. – К.: КНУБА, 2013 – 20с.

Інформаційні ресурси:

1. www.org.knuba.edu.ua - сайт КНУБА
2. ekon_bud@ukr.net - сайт кафедри економіки будівництва
3. www.minregion.gov.ua - сайт Мінрегіону України
4. www.inproect.kiev.ua - сайт НПФ «Інпроект»

